

NOWE ŻYCIE

pismo polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturalno - oświatowe.
Wychodzi W NIEDZIELE I CZWARTKI.

No 101

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Grodno, plac Batorego Nr. 4 m. 7.—Telefon 490.

PRENUMERATA: Miesięcz. 1 zł., kwart. 2.50 półrocz. 5 zł., rocz. 10 zł., w Ameryce 3 dol. roczn. Konto P.K.O. nr. 80.021

CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy lub jego miejsce przed tekstem 30 groszy, w tekście 50 gr., zwykłe 10 gr.

Układ ogłoszeń: 1 strony i tekstu 4—szpaltowy, 4 strony 8—szpaltowy.

ROK XX

Cios w Ligę Narodów

Dnia 11 b.m. Mussolini ogłosił uchwałę Wielkiej Rady Faszystowskiej o wystąpieniu Włoch z Ligi Narodów. Jest to wydarzenie dużej doniosłości politycznej, a jednocześnie nowy silny cios w Ligę Narodów. Włochy już od półtora roku nie brały udziału w pracach Ligi, ale kępowaly się jeszcze otwarcie zrywać z Genewą, co obecnie uczyniły. Na skutek tej uchwały dnia następnego 12 grudnia ukazał się komunikat niemiecki z oświadczeniem, że Niemcy nie wrócą już nigdy do Ligi Narodów. Głównym powodem wystąpienia Włoch z Ligi było to, że Liga Narodów nie uznała zaboru Abisynii. Uchwała faszystowska przyczyni się do oziębienia stosunków włosko-angielskich, a w Lidze Narodów wzmożni nastroje antyfaszystowskie. Z takiego wyniku nie będzie również zadowolona prowadzona przez Becka polska polityka zagraniczna. Już obecnie polska prasa prorządowa twierdzi, że nasza polityka nie jest oparta na systemie Ligi. Jak wiadomo, min. Beck nie jest zwolennikiem t.zw. bloków ideologicznych. A obecnie na terenie Ligi są czynione starania, aby utworzyć blok demokratyczny, antyfaszystowski. Gdyby ten blok doszedł do skutku, to Polska prawdopodobnie poszłaby za przykładem Niemiec i Włoch.

W ostatnich dniach nowy cios zadała Lidze Szwajcaria, bo oto Szwajcarska Rada federalna uchwaliła zmienić dotychczasowe warunki należenia do Ligi w tym duchu, aby Szwajcaria pozostała zupełnie niezależną w swojej polityce zagranicznej i aby mogła zachowywać całkowitą swoją neutralność. A w Szwajcarii leży Genewa...

Wyniki wyborów w Rumunii

Bukareszt - (ATE). Dotychczasowe wyniki wyborów do Sejmu znane są tylko częściowo, bowiem ministerstwo spraw wewnętrznych nie ogłosiło jeszcze żadnych danych oficjalnych. W 40 departamentach (na ogólną liczbę 72) blok rządowy zdobył 41,2 proc. głosów. Przekroczył więc cyfrę, uprawniającą do uzyskania 50 proc. premii przy rozdziale mandatów. Ostateczne wyniki znane będą dopiero po skończeniu obliczeń w pozostałych 32 departamentach.

Nie ulega wątpliwości, że liczba głosów, oddanych na stronnictwa opozycyjne, przekroczyła znacznie przewidywania kół rządowych, jak i samej opozycji. Najwyższą liczbę gło-

WYRÓB
POLSKI.

Tanie światło

— uzyskamy, stosując wewnątrz małowane Osramówki-D. Osramówki-D są nieprześcignione w swej jakości, gdyż najlepiej przetwarzają prąd na światło. Dlatego też światło Osramówek-D jest tak tanie, że można je używać obficie dla ochrony oczu i zdrowia.

OSRAMÓWKI-D

Znakowane w dekalumenach gwarantują małe zużycie prądu.

sów wśród stronnictw opozycji zdobyła partia narodowo chłopska (caraniści) oraz „Wszystko dla państwa” (Żelazna Gwardia).

Kto rzędzi Rosją Sowiecką

Ostatnie wybory do „parlamentu” sowieckiego dobitnie wykazały, jaki właściwie udział w rządach posiadają warstwy robotniczo - włościańskie. Wśród „wybranych” znajduje się 176 wyższych urzędników państwowych, 67 wojskowych i komisarzy politycznych armii, 43 przedstawicieli przedsiębiorstw państwowych, 48 przedstawicieli administracji wiejskiej, 23 przedstawicieli nauki, 16 przedstawicieli wolnych zawodów. Robotników jest natomiast tylko 36, a wieśniaków z kolchozów tylko 35. Związki zawodowe mają tylko 2 przedstawicieli. Skład przyszłego „parlamentu” sowieckiego jest jaknajbardziej wyraźnym dowodem, kto rzędzi Rosją sowiecką, oczywiście poza wszechwładnym Stalinem. (C.P.C.).

Życzenia Świąteczne i Noworoczne

W imieniu Zarządu Oddziału powiatowego Związku Żołnierzy I-go Polskiego Korpusu Wschodniego śmiemy wszystkim żołnierzom I-go Polskiego Korpusu stowarzyszonemu oraz osobom dla nas uczynnym i życzliwym jaknajszerzej życzenia Świąteczne i Noworoczne.

Wzywamy wszystkich wiernych Korpusiaków pod nasz Sztandar, który jest jedynym spadkobiercą sławnych czynów I-go Polskiego Korpusu, jego tradycji i braterstwa żołnierskiego Sztandar nasz nie chwieje się zależnie od tej lub innej koniunktury politycznej. Pamiętajmy, że tylko zrzeczenie ludzi dla idei jest siłą moralną, a droga ich powinna być bezkompromisowa dla służby Rzeczypospolitej Polskiej i Armii.

Prezes (—) Lewicki.

Sekretarz (—) Burczyński.

Wszystkim naszym Sz. Prenumeratorom, Czytelnikom, Współpracownikom, Przyjaciółom i Klientom działu ogłoszeniowego przesyłamy najserdeczniejsze życzenia — wesołych świąt Bożego Narodzenia i wszelkiej pomyślności we wspólnym życiu odrodzonej Polski narodowej.
Szczęść Boże!

„HURT POLSKI”

PIERWSZA POLSKA HURTOWNIA
Spożywczo-Kolonialna w Grodnie

Sp. z ogr. odpow.

Grodno, Witoldowa 10 (w podwórzu) telef. 656
poleca

artykuły spożywczo-kolonialne

KONFEKCJĘ

damską i męską oraz bieliznę

POLECA

Władysław Wdziekoński

GRODNO, BRYGIDZKA 9

RADIO: Philips, Telefunken, Kosmos, Union i inne
ŻYRANDOLE! najnowsze fasony
INSTALACJE: nowe i naprawy

TANIO I NA DOGODNYCH WARUNKACH
W NOWOOTWARTEJ FIRMIE POMORSKIEJ

Bracia ROKOSZEWSKY

GRODNO, ul. Wileńska 4 tel. 657

Uwaga: dla pp. oficerów, podoficerów i urzędników specjalne rabaty

Skład opałowy K. GROCHOLSKI

Grodno, Stanisławowska 4 róg Orzeszkowej, tel. 99

posiada **Węgiel górnośląski** PIERWSZEGO GATUNKU

DOSTAWA NA MIEJSCE — CENY NAJNIŻSZE
od 100 kg.

CUKIERNIA I PIEKARNIA „Ziemiańska”

Grodno, ul. Orzeszkowej 5 tel. 160

Poleca na sezon świąteczny wszelkiego rodzaju wyroby cukiernicze i piekarskie w dużym wyborze.

Zamówienia świąteczne przyjmujemy i wykonujemy punktualnie i solidnie.

Ceny na wyroby świąteczne specjalnie obniżone.

8—8

WŁ. SZARKOWSKI

„RADIOFON”

PRACOWNIA ELEKTRO I RADIOTECHNICZNA

Józefa PIĄTKOWSKIEGO

w Grodnie ul. Brygidzka 19

Montaż i naprawa aparatów radiowych, naprawa zegarów elektrycznych, aparatów leczniczych i kosmetycznych oraz naprawa przyrządów elektrycznych i samochodowych.

Ładowanie oraz naprawa akumulatorów.

Demonstracje i porady bezpłatne w godz. od 17 do 21.

Pogotowie radiowe do godz. 22.

Telefon nr. 6 - 4 - 8.

CENY KONKURENCYJNE

CENY KONKURENCYJNE

Cud nocy betlejemskiej

Cicha noc betlejemską i jej wielką tajemnicę zaślubin nieba z ziemią, Boga z człowiekiem, nieskończoności i potęgi ze słabością i niestalością jest nie tylko w swej treści tajemnicą i to — jak mówi jeden z ojców Kościoła — „początkiem i końcem wszelkich tajemnic,” ale niepojętą i niezgłębną jest jej dynamika i zasięg dziejowy.

Kto dziś z perspektywy dziejów nieuprzedzonym okiem spojrzy na żłobek betlejemski i jego otoczenie i porówna to zdarzenie w małej żydowskiej mieścinie z przemożnym jego wpływem na dzieje świata, z tą wiecznie aktualną siłą i potęgą Syna człowieczego i Jego królestwa na ziemi, ten musi wraz z pastuszkami i adorującymi Dziecinę Bożą królami ugiąć kolana przed majestatem Betleemu i w noc betlejemską odnaleźć swą wiarę, którą troski dnia codziennego lub doczesny sposób myślenia przysłoniły czy przyciemniły.

Dnia 9 grudnia 69 r. po Chrystusie spłonęła w Rzymie, metropolii świata pogańskiego, świątynia Jowisza kapitolńskiego, a wraz z nią świątynie Junony i Minerwy, a roku następnego, 70 po Ch., rzymski żołnierz, jako narzędzie Sądu Bożego, rzucił płonącą pochodnię na świątynię jerozolimską, i tak rozsypał się w gruzy przybytek prawdziwego Boga w Starym Zakonie. Ale zmierzch Starego Zakonu opromieniała już jutrzienka Nowego Przymierza, na miejscu dawnego powstaje nowe duchowe miasto Jeruzalem, a heroldowie nowego Króla, zrodzonego w Betlejem, rozpoczynają swój zwycięski pochód w greckorzymskim świecie kultury; odwraca się karta dziejów i nie od cesarza Augusta — jak to spodziewał się zgrzybiały świat starożytny — ale od Jezusa Betlejemskiego rozpoczyna ludzkość liczyć swe lata. Bo Jezus Chrystus — to największe i najświętsze zjawisko dziejowe, a między zdobyciem świata przez Dziecię betlejemskie a triumfami i królestwami największych zdobywców, których wymienia historia od Cyrusa i Aleksandra Wielkiego poczynając, istnieje niezgłębiona przepaść. Ich imiona i królestwa zniknęły, jak fala morską, co się wzniesie na chwilę i zaraz rozplynie się w morzu. Nikt nie żyje dla nich, nikt o nich nie walczy. Rola Chrystusa natomiast nie ogranicza się i nie zacieśnia na okres Jego historycznej działalności. On żyje w bezpośredniej teraźniejszości, jako głęboko wciskający się w dusze element duchowy, niby ogrzewający i życiodajny golfstrom, co w ruch wprawia morze dziejowego życia. I chociaż nie przyszedł na świat w blasku korony i suwerenności ludzkiej, to jednakże blask Jego żłobka nie zatarł się i moc, która szła od Niego, nie zmniejszała się ani opadła. Cicho, ale potężnie rośnie Jego królestwo i wieki całe trwa, wewnętrzną tajemniczą siłą szerzone i utwierdzone. Sam nic nie napisał, a działalność Jego publiczna krótki czas trwała, a przecież stał się centrum i ośrodkiem dziejów, a żadne książki nie świę-

cily takich triumfów, jak te proste w swej formie, ewangeliczne opowiadania. Na Nim oparty, Jego głoszący Kościół wie, że ma coś do powiedzenia i pokazania światu, czego żadna inna moc nie dokaże. O nikim więcej nie pisało, o nikogo tak nie walczone; najpotężniejsza walka duchów wokół Jego osoby się rozgrywała i koncentrowała.

Żaden wreszcie z twórców religii nie jest, jeśli chodzi o jego własną osobę, tak wewnętrznie i istotnie związany, jak Chrystus ze swą religią, i żaden z taką mocą i przekonaniem nie stawiał siebie, jako żywy i wiecznie trwający ośrodek całego życia religijnego, na którym wszystko spoczywa i od którego wszystko zależy. I dlatego tak we własnej świadomości, jak i świadomości Kościoła, poczynając od czasu Apostołów, Chrystus nie jest tylko przypadkowym, historycznym punktem wyjścia najpotężniejszego ruchu religijnego, jakim jest chrześcijaństwo, ale On jest treścią wiary, głową i sercem chrześcijaństwa, tak, że dla ludzkości istnieje właściwie jeden dogmat, jedno przykazanie, jeden sakrament: Jezus Chrystus, w którym koncentrują się wszystkie kwestie religijne, a przede wszystkim Boży plan świata i ludzkie przeznaczenie.

Zjawienie się Boga i zamieszkanie w ciele ludzkim pociągnęło wszelkie ciało ku Bogu, wprowadziło człowieka w nurt boskiego życia, a ludzkość do wnętrza sanktuarium Boga. I jeśli Chrystus mógł w całej pełni powiedzieć o Sobie: „Ja i Ojciec jedno jesteśmy,” to odtąd wszyscy, którzy z Nim są jedno, w Nim i przez Niego tworzą jedno z Ojcem, odtąd — jak mówi Tomasz z Akwinu — podniesiona została natura ludzka do Boga, skoro Słowo Boże, początek wszechrzeczy, złączyło się ze stworzeniem. W tajem-

KOMUNIKAT

Wobec pojawienia się na rynku małowartościowych naśladownictw naszych znanych od wielu lat i cenionych patentowanych za Nr. 152 gillz p.n.

DWUWATKI

prosimy wszystkich P.T. Palaczy, aby przy kupnie gillz zwracali baczna uwagę na naszą firmę i żądali wyraźnie jedynie DWUWATEK

Fabryki Gillz

„S O K Ó Ł”

W. Kwaśniewski i F. Pacholczyk w Warszawie.

2—2

nicy nocy betlejemskiej dokonało się, by użyć słów Klemensa z Aleksandrii, „Królewskie dzieło” Boga, bo nieskończoność spłotła się ze skończonością, duchowość z cielesnością, wieczność z doczesnością, tak, że moc i mądrość Boża okazała się tu poniekąd większą, niżli wtedy, gdy niebo i ziemię stwarzał (Bazył). Teraz dopiero rozumiemy te pozorne przeciwieństwa, gdy ewangelie z jednej strony wysławiają wielkość człowieka, a z drugiej malują jego nędzę i poniżenie. Biednym i nędznym był człowiek do chwili Betlejemu i dopiero w tę cudowną noc Anioł, zwiastując pastarzom Narodzenie Pana, mógł śmiało obwieścić: „Wesele wielkie Wam zwiastuję i wszelkiemu ludowi,” bo oto piękno wiecznej piękności rozlało się na was, z niewolników staje się dziećmi Boga, wasze rany już uleczone, wasza niedola opromieniona Boskim majestatem. „Jestem mały, a przecież wielki — woła Grzegorz z Nazianzu, — śmiertelny i zarazem nieśmiertelny, ziemski a przecież niebiański”; w tej właśnie nie dającej się opisać wielkości i wzniosłości natury ludzkiej, która swe szlachectwo Chrystusowi zawdzięcza, leży znaczenie nocy betlejemskiej dla przyszłych wieków, bo wielkość i godność człowieka jest podstawą i motorem cało-

kształtu naszej kultury z jej wszystkimi wartościami, z jej humanizmem i wolnością

Misterium Betlejemskie sięga tedy swą mocą nie tylko w przeszłość, budując pomost między Bogiem a człowiekiem, ale przyszłości jest fundamentem. Jego siła trwa przez wieki, Jego treścią żyją pokolenia, na Jego wartościach opiera się i świadomie czy podświadomie buduje ludzkość wielkich gmachów kultury i cywilizacji.

Sentyment wielki żywym dla Betlejemu, o głębie i wnętrzu ludzkie duszy uderza głos kołedy, kiedy w prostych i niewyszukanych słowach chwali nowonarodzone Dziecię i w swojskich melodiach wysiła się, by uczcić wielkość i miłość, złożoną w tej tajemnicy, ale dopiero zrozumienie treści tej dziejowej chwili, gdy Bóg zstępuje na ziemię, rozłacza przed nami te nieskończone skarby mądrości, potęgi i miłości Boga i tych niepojętych darów, którymi ubogacił człowieka.

Ks. Dr. Zygmunt Kuzubski

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia

życzy swoim Szanownym Klientom

F-ma „PROMIEŃ”

Księgarnia i skład materiałów pismennych

Grodno, Dominikańska 26

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia

życzy swym Szanownym Klientom

Władysław Cichocki

Magazyn pań, ubiorów męskich i galanterii

Grodno, Orzeszkowej 4

Najserdeczniejsze życzenia świąteczne

składa swoim miłym bywalcem Kino Maleńkie „Lux”.

Jan MALINOWSKI

SKŁAD APTECZNY

Grodno, Dominikańska 13 t. 400

Poleca: Perfumy, wody kołoforskie i wyroby kosmetyczne. Pomoce szkolne do gabinetów chemicznych i fizycznych,

S K L E P

OWOCOWO-KWIACIARSKI

Walentyny Kunachowicz

Grodno, Witoldowa 17

poleca w dużym wyborze na święta Bożego Narodzenia i Nowego Roku

kwiaty cięte (róże i goździki) i doniczkowe oraz bakalie i owoce.

Pieśń dziadkowa

Niech se odpoczne z takiej wlekiej drogi,
Idę z Warszawy, setnie bolom nogi.
Zara opowiem, bo w drzwiach Sejmu stałem,
Uchwał słuchałem.

Co to za tyjatr, wy chyba nie wiecie,
Kiedy się zbiorom posły tam w komplecie,
Jedni na drugich krzyczom, wymyślam,
Krzesłem rzucajom.

Wprzódym nie wiedział, bom dziadek ubogi,
Czy dalej stojać, czy brać za pas nogi,
Aż tu mnie mówiom, że dekret dla kraju
Tak uchwalajom.

Cieszcie się, ludzie, bo z uchwał wynika,
Że tym, co służom od króla Gwoździka,
Na pierś szerokom będóm wieszać nowy
Medal bronzowy.

A potym taki, co medal dostanie,
Będzie miał w służbie swej awansowanie,
Pobory zwiększom, będzie miał pochwałę
I portki całe.

Jeno jak sądzę, choćiem dzied i kwita,
Medal otrzyma tylko faworyta,
Bo plers szeroka — nic, jeno dostajom,
Co plęcy majom.

Dziadek wie wszycko, bo wędruje w świecie.
Co gdzie posłysz — napisze w gazecie.
A za to dziaduś o jalmużnę prosi
Choć jeden grosik.

Dziadek wędrowny.

Boże Narodzenie i stare zwyczaje ludowe

Niedawno zmarły znakomity pisarz angielski G. K. Chesterton powiedział kiedyś: „kto dotknie sznura kielbask na Boże Narodzenie, dotyka lańcucha, sięgającego wstecz do czasów przedhistorycznych.”

Istotnie. Weźmy dla przykładu choćby polską wieszaczkę wigilijną lub, jak w innych krajach, tradycyjny obiad na Boże Narodzenie. U nas spożywa się wieszaczkę postną z tradycyjną zupą rybną lub migdałową, rybami, kapustą z grzybami i łamańcami. W Niemczech tradycyjną potrawą będzie gęś, w Anglii indyk i plum pudding, w Szwecji „julsinka”, szynka wieprzowa, na Rusi — „kutia”; zawsze jednak tradycja ta sięga do czasów, gdy wobec nadziej na coraz dłuższe odtąd przebywanie słońca na nieboskłonach i bliski koniec zimy uważano za możliwe z radości naruszyć poważnie zapasy zimowe.

W Rzymie pod koniec grudnia, a więc w okresie późniejszego chrześcijańskiego święta Bożego Narodzenia, obchodzone uroczystości Saturnaliów, u Greków — uroczystości Kronosa. Wszędzie z racji tych świąt obdarzano się wzajemnie podarunkami i zwyczaj ten niemal powszechnie dotrwał do czasów naszych, chociaż tu i ówdzie ograniczono go do obdarzania zabawkami dzieci, czasem zamiast w dzień Bożego Narodzenia na św. Mikołaja, Nowy Rok lub nawet Trzy Króle. Obdarowywano się nie tylko w rodzinie, nie tylko wśród znajomych, ale nawet wśród obcych i w tym celu zawieszano dary na drzewach, wykładano przed domami, podrzucano przez okna i drzwi. Stąd z jednej strony zachowywano w wielu miejscach tajemniczość przy dawaniu podarunków przez „św. Mikołaja” angielskiego „Santa Claus”, szwajcarskiego „Chalande” lub polskiego „alechrysta”, wystawianie, jak w Anglii, przy kominku trzewików lub wieszanie, jak we Francji, pończoch na oczekiwane dary. Z drugiej strony zwyczaj ozdabiania choinek.

Co do tych choinek, od dawna toczy się spór o pochodzenie tego zwyczaju, dziś rozpowszechnionego niemal po całym świecie, a w każdym razie prawie w całej Europie. Na ogół zwyczajowi wystawiania w domach i przystrajania choinek przypisuje się pochodzenie niemieckie (ściślej alzackie), chociaż już w starożytnej Grecji w uroczystych religijnych pochodach, zwanych „eiresionami”, noszono pięknie ozdobione gałęzie wawrzynu i oliwki (coś w rodzaju naszych „palm”), którymi następnie ozdabiano domy i świątynie. Również i słowiański „gaik”, drzewko obwieszane cackami, ma wiele wspólnego z dzisiejszą choinką.

Warto jednak przytoczyć ciekawą legendę na temat choinki. Wędrujący w VIII w. naszej ery po Niemczech św. Wilfrid akurat w wigilię Bożego Narodzenia przybył do okolicy, gdzie cała ludność trwała jeszcze w pogaństwie i czcił boga piorunów Thora. Temu bogowi w ofierze miano właśnie służyć pod świętym dębem życie młodego, pięknego dziecięcia, syna wodza tego ludu. Św. Wilfrid wstrzymał wiszący już nad główką dziecka nóż w ręku ofiarnika Thora i tak długo wykladał Ewangelię, aż wszyscy obecni się nawrócili i dla zaznaczenia zerwania ze starymi przesądami ścięli święty dąb. Następnego roku, gdy w tym samym miejscu dla uczczenia rocznicy swego nawrócenia, ludność znów się zebrała, to na miejscu dawnego dębu ujrano smukłą, piękną jodłę, błyszczącą w słońcu od kryształków śniegu. Zachwyceni tym widokiem, każdy kto mógł dodał jakiś przedmiot do dalszej ozdoby drzewka, ten jabłuszko, ów orzeszek, ta barwna wstążka, tamta jakieś świecidełko. W nocy samo Dzieciątko Jezus przyszło oglądać to drzewko, zaopatrując je w światło, a później wszystkie zwierzęta i ptaki leśne, każde coś od siebie dokładając. Na końcu przyszedł pajacek.

Mały, nie mógł od razu obejrzeć wszystkiego, więc snuł nitki od gałązki do gałązki, każdą z osobna oglądając. Nie wiedział, że w ten sposób przyczynia się do dalszej ozdoby dziś tak popularnej choinki...

Na miejscu też będzie przypomnieć, że według tradycji św. Kolomban, przybywszy z Irlandii do Galii pod koniec VI stulecia, gdy bawił u króla Burgundów Gontrana, zebrał w noc wigilijną gromadkę chrześcijan koło jodły na pobliskim wzgórzu i, rozpalwszy przy niej pochodnię w kształcie krzyża, opowiadał im o Bożym Narodzeniu. Kozaniu temu przysłużyli się również znęceni dziwnym dla nich widowiskiem liczni poganie, których św. Kolomban nawrócił.

Wracając raz jeszcze do starożytności Saturnaliów, przypomnieć warto, że te uroczystości, podobnie jak chrześcijańskie święto Bożego Narodzenia, odbywały się pod hasłem pokoju i dobrej woli. Zgodnie z tym hasłem wszyscy niewolnicy ten jeden dzień w roku mieli wolność. Było to dla nich zatem prawdziwe święto. Ilekroć dla nich musiało być radości, gdy poznawszy wiarę chrześcijańską, dowiedzieli się, że niezbadanym żrądzieniem Najwyższego już wcześniej, jakby w przecuciu wielkiego dla ludzkości dnia, radowali się z bliskiego jego nadejścia. Echem tej wolności niewolników w dniu saturnalii jest niewątpliwie polska tradycja zapraszania do wspólnego stołu wigilijnego służby, a także tu i ówdzie w Anglii dotąd pielęgnowany zwyczaj obsługiwanego w drugi dzień świąt Bożego Narodzenia pracowników przez pracodawców (Bohing Day).

Długo można by snuć przykłady, jak stare zwyczaje ludowe poważyły rolę odgrywały w dzisiejszych świątecznych obchodach święta Bożego Narodzenia, zwrócić jednak trzeba uwagę, że wszystkie te zwyczaje mimo niewątpliwego częstokroć pochodzenia pogańskiego, całkowicie zmieniły swój pierwotny charakter, nabrały nowych barw i nowego sensu, częstokroć służąc wymowną ilustracją do nauki Kościoła. Dlatego Kościół nigdy ich nie zwalczał, jak uczynił z wielu innymi rzeczami pogańskimi, przeciwnymi wierze lub niemoralnymi zwyczajami, po których dziś już nawet ślad zaginął. Natomiast ze swej strony Kościół dał podnieść po powstawaniu nowych, na gruncie chrześcijańskim wyrosłych zwyczajów, jak np. przez św. Franciszka z Asyżu zainicjowany Żłobek i wyrosła stąd szopka betlejemka w różnych formach i postaciach.

**Ratujmy dzieci
bezbrotnych
od głodu i zimna
Złóż ofiarę
na konto PKO 70.200
Pomoc Zimowa**

„Literatura serbsko-łużycka”

W najbliższych dniach ukaże się w serii wydawnictw Instytutu Śląskiego w Katowicach praca dr. Józefa Gołębka p.t. „Literatura Serbsko-Łużycka”, licząca 269 stron druku. Cena katalogowa za egzemplarz broszurowany wynosi zł. 6, za egzemplarz oprawny zł. 8. Skład główny wydawnictw Instytutu Śląskiego w Warszawie posiada „Nasza Księgarnia” przy ul. Świętokrzyskiej 18.

Członkowie Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Narodu Łużyckiego mogą nabyć powyższe wydawnictwo po cenie niższej o 25 proc., po uprzednim zamówieniu bezpośrednio w Towarzystwie. Zamówienia przyjmuje sekretarka Towarzystwa p. Emilia Chmielewska. Zamówienia należy nadsyłać pod adresem Towarzystwa: Warszawa, Królewska 7 m. 4.

na święta najlepsze
ZAMKOWE WÓDKI CIESZYŃSKIE
koniaki, likiery, soki

Żądać wszędzie. Przedstawiciel: Handlowa Centrala Kresowa, Zygmunt Steczkowski i S-ka. Wilno, Sierakowskiego 24/7.

Wesołych świąt Bożego Narodzenia

życzy

swym Szanownym Klientom

„BAZAR POMORSKI”

Alonzy HEJKA

Grodno, Dominikańska 28

TEATR MIEJSKI W GRODNI

Im. ELIZY ORZESZKOWEJ pod dyr. J. GRODNIICKIEGO

W sobotę dnia 25 grudnia 1937 r.
w pierwszy dzień świąt

PREMIERA
„JADZIA WDOWA”

Komedia R. Ruskowskiego w przeróbce J. Tuwima

Reżyseria: dyr. J. GRODNIICKI

Początek o g. 8 wiecz. Bilety w kasie teatru.

Rozstrzelanie pięciu duchownych mahometańskich w Taszkencie

(Moskwa-KAP). Podług informacji, nadeszłej z Taszkentu, miejscowy trybunał sowiecki skazał na śmierć przez rozstrzelanie pięciu duchownych mahometańskich, oskarżonych o usiłowanie napadów na przywódców partii komunistycznej i przedstawicieli GPU. Wyroki śmierci zostały już wykonane. Najstarszy z duchownych miał 75, najmłodszy 64 lata.

Dekret synodalny

Biskupi Polski, zebrani na konferencji w Warszawie d. 15 b.m., wydali wspólny dekret, ogłaszający uchwały i Polskiego Synodu Plenarnego, który się odbył w dniach 26 i 27 sierpnia r. ub. w Częstochowie na Jasnej Górze. Uchwały te zatwierdził Ojciec św. Papiież Pius XI. Nowe prawo synodalne zaczęło obowiązywać w sześć miesięcy od dnia ogłoszenia, czyli dnia 16 czerwca 1938 roku. Pod dekretem figurują podpisy dwóch kardynałów, sześciu arcybiskupów i 18 biskupów trzech obrządków, razem 26 podpisów.

Życzenia świąteczne
składa swym Szanownym Klientom
Stanisław Rauba
Grodno, Orlicz Dreszera 1

„Najistotniejsze potrzeby gospodarcze Ziemi Wileńskiej”

Staraniem Okręgu Wileńskiego Towarzystwa Rozwoju Ziemi Wschodnich ukazała się ostatnio niezmiernie ciekawa broszura p.t. „Najistotniejsze potrzeby gospodarcze Ziemi Wileńskiej”. Złożyły się na nią przemówienia i referaty, jakie w czasie posiedzeń Rady Głównej T.R.Z.W. w Wilnie wygłosili pp. Marszałek Aleksander Prystor — Prezes Rady Głównej T.R.Z.W., Ludwik Maculewicz — dyr. P.B.R. w Wilnie oraz Władysław Barański — dyr. Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie. Broszura zwraca przede wszystkim uwagę na stale zmniejszającą się wysokość kwot, przeznaczonych na inwestycje na Ziemiach Wschodnich.

Nowa Wieś narodowa

W niedzielę dn. 12 b.m. w Nowej Wsi (koło Grodna) odbyło się zebranie członków Stronnictwa Narodowego. Na zebranie stawili się członkowie z Nowej Wsi oraz delegaci poszczególnych kół ze wsi pobliskich i z odległej o 6 km. Dąbrowy. Pomimo deszczu i błota zebrało się przeszło 50 osób, przeważnie młodzieży.

Zebrańie zajął kier. obwodu w Dąbrowie, powołując na przewodniczącego p. Siedzika. Dłuższe przemówienie o stanowisku i roli żydostwa w Polsce wygłosił przybyły z Grodna sekretarz Stron. Narodowego. Następnie przemawiał kierownik obwodu dąbrowskiego, charakteryzując ostatni okres wyjątkowej pracy miejscowych kół Stronnictwa Narodowego i kreśląc plany tej pracy na przyszłość. Na terenie Dąbrowy powstały 2 sklepy spożywcze, 1 sklep w Nowej Wsi z galanterią i obuwiem, 1 sklep z manufakturą, 2 herbaciarnie i 1 zakład ślusarsko-mechaniczny.

W czasie ożywionej dyskusji omawiano potrzebę zorganizowania skupiska szmat po wsiach i założenia szeregu innych placówek gospodarczych w Dąbrowie, gdzie daje się dotkliwie odczuwać brak chrześcijańskiego sklepu z żelazem i ze skórąmi.

Brak papieru w Niemczech

Niemal we wszystkich dziedzinach produkcji Niemcy odczuwają już brak surowców. Obecnie brak jest papieru. Dlatego do klas trzeciej i czwartej szkoły ludowej wprowadzone w Niemczech tabliczki kamienne (lupkowe) zamiast zeszytów szkolnych. Tabliczki te dotychczas były używane tylko w klasach pierwszej i drugiej.

Boże Narodzenie w przysłowiach

Jeśli pole zielone, gdy się Chrystus rodzi,
W Zmartwychwstanie śnieg z mrozem kołaczom przeszkodzi.
Po trawie Gody — na Wielkanoc lody.
Śnieg w Boże Narodzenie
gdy na sady spadnie,
Kwitnąć będą obficie, to i prostak zgodnie.
Zielone Boże Narodzenie,
a Wielkanoc biała,
Znaczy, że ze żniw pociecha mała.
Mroźne Gody — będą wczesne wody.
A jak ślota — nierzycło doczekasz się błota. (CPC).

Delbos orędownikiem porozumienia

Francuski minister spraw zagranicznych p. Iwon Delbos, który niedawno był z wizytą dyplomatyczną w Warszawie, w końcu zeszłego tygodnia udał się do Pragi, gdzie był bardzo serdecznie witany tak przez rząd czechosłowacki, jak też przez ludność Pragi. Trzeba bezstronnie przyznać, że wizyta w Pradze odznaczała się większą serdecznością, niż w Warszawie. Minister Krofta i minister Delbos podkreślili, że są osobistymi przyjaciółmi, oraz obaj mówili o współpracy czesko-francuskiej w czasie wojny, w czasie konferencji pokojowej i w Lidze Narodów. Obaj ministrowie podkreślili zasługi zmarłego prezydenta Masaryka, położone dla powstania Czechosłowacji i dla zachowania pokoju oraz dla wzajemnej przyjaźni czesko-francuskiej. Poza tym min. Delbos podniósł zasługi Benesa. Min. Delbos oświadczył, że chce być pośrednikiem porozumienia w Europie.

Rozłam u staroobrzędowców

(Wilno-KAP). Do władz wojewódzkich m. Wilna wpłynęło podanie od grupy staroobrzędowców o uznanie odłamu od tak zw. „bezpowców” do odłamu tych staroobrzędowców, którzy uznają duchowieństwo. Staroobrzędowcy, jako schizma cerkwi prawosławnej, datująca się do czasów Piotra Wielkiego, prześladowana przez władze rosyjskie, nie mieli kapłaństwa. Przewodzili gminami wyznaniowymi t.zw. „nastawnicy”, czyli nauczyciele. Obecnie odłamowcy nawiązują kontakt z archidiekanem staroobrzędowym Innocentym, mieszkającym w Kiszyniowie (Rumunia), w celu uzyskania hierarchii cerkiewnej.

Czyń dobrze dla siebie i dla narodu. Spójrz w świat: gdzie najniższa kultura, tam obca ręka włada, tam obcy handel panuje. Polko i Polaku! czyń dobrze dla Polski i siebie: kupuj wyłącznie u chrześcijan - polaków.

Banici we własnej ojczyźnie

Otrzymałmy nr. 9 Biuletynu serbsko-łużyckiego, wydawanego przez Polskie Towarzystwo Przyjaciół Narodu Łużyckiego w Warszawie, ul. Królewska 7 m. 4. Na naczelnym miejscu tego wydawnictwa znajdujemy obszerny artykuł p. Jana Aleksandra Zaremby p.t. „Banici we własnej ojczyźnie”. Autor pisze: „Odkąd Łużyce zetknęły się ze światem germańskim, jeszcze nigdy — nawet za Lutra — nie było Łużyczanom tak źle, jak obecnie. Zda się, że nadszedł ostatni akt tragedii łużyckiej, rozegranej na przestrzeni tysięcy lat. I znikąd ratunku!” Dalej autor przytacza liczne fakty, dowodzące, że Niemcy wypowiadali Łużyczanom walkę na śmierć i życie — postanowili ich zupełnie wytępić i wynarodowić.

W marcu r.b. zawieszono działalność naczelnej organizacji łużyckiej „Domowiny” w lipcu rozwiązano pozostałe organizacje i stowarzyszenia łużyckie, zabroniono nawet organizowania bractw kościelnych. Na całych Łużyczach rozpowszechniono donosicielstwo. Walkę prowadzi się na terenie szkolnictwa i duszpasterstwa. Zniesiono ostatnie lekcje języka łużyckiego w gimnazjum budziński. Młodzież łużycką wciągano pod przymusem do niemieckiej organizacji hitlerowskiej, a studentom uniemożliwiono ukończenie wyższej uczelni lub wyjazd zagranicę na studia. Postanowiono pozbawić Łużyczan ziemi i własności. W sierpniu przeprowadzono rewizję w redakcji „Serbskich Nowin” i w lokalach wszystkich zamkniętych towarzystw i organizacji, drukarnię łużycką zamknięto, a redaktora „Serbskich Nowin” i cały jego personel redakcyjny aresztowano. Rozprawy sądowej przeciwko aresztowanym dotychczas nie było i może w ogóle nie będzie.

SKŁAD OPALOWY „WĘGLOPOL”

Grodno, ul. Witoldowa 29 t. 6-26
Powiadamia Sz. Klientów, że zaopatruje na zimę węglem z pierwszorządnych kopalń Górnośląskich.
Dostawa od 100 kg.
Ceny niskie.

ZAKŁAD KRAWIECKI IZYDORA STELMASZCZYKA p. F mą „MODEL”

Grodno, Brygidzka 8
Przyjmuje zamówienia na ubiory damskie różnych fasonów w.g. najnowszych żurnali.
Wykonanie solidne.
Ceny przystępne.
Firma chrześcijańska.

Ceny gwiazdkowe

BAZAR POMORSKI

Ceny gwiazdkowe

ALOIZY HEJKA, Grodno, Dominikańska 28

POLECA: na sezon zimowy i gwiazdkę dla Pań, Panów i dzieci materiały Bielskie i Tomaszowskie na ubrania, płaszcze i kostiumy, modne wełny, jedwabie i koronki na suknie, płótna, flanelki, serwety.

ZASADA BAZARU: Duży obrót mały zysk, tak było i będzie. Tyle klienteli stałej, co Bazar, nikt nie zdobędzie, dlatego opiera się dzielnie konkurencjom wszelkim.

Rzetelna obsługa

Ceny stałe

Spółdzielnia Producentów Ryb w Wilnie SKLEP w GRODNI

ulica Magistracka — Hala Rybna

Sprzedaż ryb żywych i śniętych

Spółdzielnia zrzesza rybaków jeziorowych, stawowych i rzecznych trzech województw:

Wileńskiego, Nowogródzkiego i Białostockiego

Bez pośrednictwa

Od rybaka wprost do konsumenta

3-3

WINA, WÓDKI, LIKIERY I KONIAKI

poleca w dużym wyborze najprzedniejszych gatunków

Felicja Krzemińska

w gmachu Sądu Okręgowego przy ul. Dominikańskiej 31

CHORZY NA PŁUCA

Każdy, kto cierpi na kaszel, bronchit, chrypke, zaflegmienie płuc, oraz koklusz, powinien natychmiast zabrać się do leczenia. Dobrym środkiem na choroby płuc okazał się preparat FAGOSOL. Przy użyciu FAGOSOLU zmniejsza się kaszel. FAGOSOL dostać można we wszystkich aptekach. Skł. gł. apteka H. Rosenstadta, Warszawa, Plac Grzybowski 10.

MAURYCJ WOLAŃSKI

— KRAWIEC —

specjalista ubiorów dla duchowieństwa katolickiego, przyjmuje zamówienia na różnego rodzaju sutanny, czamarki, palta, futra i t.p.
Grodno, ul. św. Kazimierza 87, tuż za strażą pożarną. Ceny przystępne.

SKLEP GALANTERYJNY Jadwigi Rzędzian

Grodno, Pl. Batorego 42

Poleca wszelkiego rodzaju towary w zakres galanterii wchodzące
Firma chrześcijańska.

ZAKUPY przedświąteczne

tylko w f mie

JÓZEF MIKO

Dominikańska 19 tel. 356

gdzie może zaopatrzyć się Sz. Klienta w ciepłe: swetry, pończochy, rękawiczki, skarpetki, szale, bieliznę damską, męską i dziecięcą oraz wszelką galanterię. Ceny tanie. Obsługa solidna. FIRMA CHRZEŚCJAŃSKA.

Uwaga! Bogaty wybór pończoch jedwabnych oraz krawatów „Apis” — a.

SKLEP GALANTERYJNY Jadwigi KOMCROWSKIEJ

Grodno, Zamkowa 4

Poleca swetry, skarpetki, rękawiczki, szale, pończochy oraz komplety ciepłe damskie i męskie. Krawaty, kołnierzyki i t.p. Na składzie posiada duży wybór nicianek, koronek i makatki. Na okres świąteczny ceny niższe. Towar pierwszorządny.

8-8

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia

zyczy swolm ODBIORCOM I DOSTAWCOM

Zarząd Główny Dóbr
X.X. Drukich Lubeckich

Grodno, Orzeszkowej 20

Najserdeczniejsze życzenia Świąteczne
i Noworoczne składa swej Wielce Szanownej
Klijenteli firma

Skład Sukna Fabryk Bielskich
I SKŁAD FUTER
KAZIMIERZA STASZEWSKIEGO
Grodno, Dominikańska 18 tel. 315

Oto przyszła znów koleda!

Cudne Boże Narodzenie — wielkie, piękne wydarzenie, w dziejach świata raz to było — Boże Dziecię się zrodziło. Ziemia z Niebem się zbierała, ludzkość łaskę odzyskała, wielkie w świecie były gody, świat po wracał do swobody. Cisza była przedcudowna, błogość jakaś niewymowna, nigdzie w świecie żadnej wojny, czas niezwykły, czas spokojny. Cudna chwila, wyjątkowa. Są bezsilne nasze słowa, by opisać jej urok i jej zakres tak szeroki. Tak głębokiej, błogiej ciszy już świat nigdy nie usłyszy. Żadne w świecie pokolenia tak wielkiego wydarzenia nigdy więcej nie zobaczą, nim te dzieje swój bieg znaczą.

Wielkie jednak Boskie dary, którym niema w świecie miary, wielką miłość Boga — Syna ludzkość wkrótce zapomina. Wtedy przyszła zbrodnia znana — świat zabije swego Pana. Lecz w tej winie jest zbawienie i ludzkości odrodzenie. Cisza jednak raz stracona nie powróci w ludzkie grona. Odtąd w świecie wieczna wojna, odtąd przyszłość niespokojna. Wczoraj wojna na Zachodzie, dzisiaj wojna jest na Wschodzie. Dawne czasy starożytne niespokojne były, bitne. Potym przyszły wieki średnie, w których wojna też nie błędnie. W naszych czasach — wiemy sami — idą wojny za wojnami, ustawiczne są rozruchy, pokój niszczą czarne duchy. Dzisiaj nawet w tej krainie, gdzie składano hołd Dzieciątku, niespokojna chwila płynie, dzisiaj wojna w Palestynie.

Smutna dzisiaj jest legęda. Ale przyszła znów koleda! Więc radośnie zaśpiewajmy, pokłon Panu swemu dajmy. On pokojem świat obdarzy, miłość w sercach nam rozżarzy. On usunie nasze znoje i zniweczy niepokój. To najlepsze jest życzenie, by szło prawdy odrodzenie, niech pokoju panowanie w sercach naszych pozostanie.

R. P.

Pismo pogańskie w Polsce

Za przykładem zwolenników pogaństwa w Niemczech zaczęło w Warszawie wychodzić pierwsze pismo pogańskie p.t. „Zadruga”. Pismo ma być organem „nacionalistów polskich”, a jako cel postawiło sobie zwalczanie chrześcijaństwa i przeciwstawianie mu „masy biologicznej substancji narodowej”. To wariackie pismo zapowiada na rok 1945 jakiś wybuch masy narodu polskiego przeciw chrześcijaństwu.

Informacje o numerach losów

Należy się o nie zwracać
jak najwcześniej

Niedawno podaliśmy wiadomość o zmianach, jakie w planie czterdziestej pierwszej Loterii Klasowej wprowadza Dyrekcja Polskiego Monopoli Loteryjnego. Najbardziej zasadniczą reformą, jak wiadomo, jest nowy podział losów, z których każdy składać się będzie z pięciu części, nie zaś jak to było dotychczas, z czterech. Jednocześnie liczbę emitowanych losów zredukowano do 160 000.

W związku z tym, że los zawiera o jedną część więcej, kolektorzy będą

rozporządzali mniejszą ilością numerów, niż dotychczas.

Niezależnie od tego, że numerów ponad 160 000 nie będzie, musi nastąpić zmiana również dla numerów dotychczas przez kolektorów posiadanych a mniejszych od 160 000.

Dlatego też konieczne jest, aby gracze we własnym interesie, o ile chcą otrzymać informacje, czy kolektor pożądanym przez nich numeru posiada, wcześniej się o ten numer pytali, aby mieć jeszcze czas na ewentualne zwrócenie się do Dyrekcji Polskiego Monopoli Loteryjnego w Warszawie, ul. Nalewki 2-a.

Nie od rzeczy będzie zaznaczyć, że w interesie graczy leży możliwie jaknajwcześniejsze zwrócenie się o informacje do Dyrekcji, po upewnieniu się, że kolektor danego numeru nie posiada, aby odpowiedź otrzymać na czas.

Kronika

GRODNO, dnia 25 grudnia 1937 r.

KALENDARZYK

- 23.XII. Czwartek. Wiktorla. Serwula (zebraczka). Sławomierza. Wschód słońca 7.41. Zachód słońca 15.07.
24.XII. Adam i Ewa. Wigilia. Post i wstrzemięźliwość. Godziszława. Tomisław.
25.XII. Sobota. Boże Narodzenie. Anastazja. Grzymisława.
26.XII. Niedziela. Szczepan. Marinus.
27.XII. Poniedziałek. Jan Apostół. Teofanes. Radomysł.
28.XII. Wtorek. Młodziankowie. Wiktor. Teofila. Godziszław.
29.XII. Środa. Tomasz. Dawid. Daśbóg. Domawit.

Daty historyczne. Dnia 23.XII. 1863 r. — Zostaje rozstrzelany w Radomiu Zygmunt Chmieliński, dzielny przywódca powstańczy. Dnia 24.XII. 1857 r. — Zmarł Stanisław Jachowicz, wybitny pisarz i wielki miłośnik dzieci, znany autor wielu bajek. Dnia 25.XII. 1266 r. — Śmierć Mszczuja II, księcia pomorskiego, który zapisał Pomorze wraz z Gdańskiem Przemysławowi, na skutek czego wraca ono do Polski. Dnia 26.XII. 1865 r. — Aleksander II konfiskuje majątki duchowne, za pomoc udzieloną powstańcom przez duchowieństwo polskie. Dnia 27.XII. 1918 r. — Początek Powstania Wielkopolskiego, rozpoczętego walkami w Poznaniu. Dnia 28.XII. 1809 r. — Zmarł Stanisław Małachowski, marszałek Sejmu Czteroletniego, znany ze swych olbrzymich ofiar na potrzeby skarbu i wybitnej pracy dla Polski.

Pasterka. Msza św. zwana Pasterką odbędzie się w kościołach grodzieńskich w nast. godzinach: w kościele farnym, garnizonowym i nazaretańskim o g. 12 w nocy, w kościele franciszkańskim o g. 6 rano i w kościele bernardyńskim o g. 7-ej rano. W drugi dzień świąt w kościele bernardyńskim uroczystość św. Szczepana, a w kościele garnizonowym o g. 6 wieczorem koncert tradycyjnych kołód polskich z różnych wieków.

Ofiary. Zamiast życzeń świątecznych ks. kan. A. Kuryłowicz złożył 5 zł. na rzecz T-wa Pań Miłosierdzia parafii bernardyńskiej.

Czy się podobam?..

—Oto pełne troski pytanie Pani...
—Niezawodnie! O ile dopomoże Pani naturze i usterki cery pokryje delikatnym, jak pył kwiatów, przylegającym, nieszkodliwym, nadającym świeżość i ma!

ładrem
ABARID

Następny numer z powodu świąt wyjdzie dnia 30 grudnia z datą noworoczną.

Premiera świąteczna. W sobotę d. 25 b.m., w pierwszy dzień świąt, odbędzie się premiera słynnej komedii R. Ruskowskiego p.t. „Jadzia wdowa” w przeróbce J. Tuwima. Komedie ta w sobie łączy dowcip z humorem. Teksty śpiewne Hema, czarująca muzyka, żywa akcja i galeria prześmiewczych typów — stanowią wielkie wartości sztuki. Reżyseruje p. dyr. Grodzieński. W roli tytułowej gra p. M. Golaszewska. Dekoracje Grabczyka.

W drugi dzień świąt, tj. w niedzielę dnia 26-go o godz. 4-ej po południu odegrana zostanie porażka „Jadzia wdowa”, a wieczorem o godz. 8 ej „Walący się dom”.

W poniedziałek dnia 27-go o godz. 4 ej po południu nieodwołalnie porażka ostatni prześmiewczy „Ciotka Karola” z A. Oleńskim w roli tytułowej, a wieczorem o godz. 8 ej porażka trzeciej „Jadzia wdowa”.

Stypendium im. inż. St. Popielawskiego. Na rok 1938 stypendium imienia inż. Stefana Popielawskiego b. wojewody białostockiego wynosi 900 zł. Stypendium mogą otrzymać studenci uniwersytetu warszawskiego lub politechniki warszawskiej, pochodzący z wojew. białostockiego. Podania do 25 I składać należy do zarządu fundacji na imię p. Bolesława Szymańskiego, Białystok, ul. Starobojarska 30.

Cennik na ryby. Magistrat m. Grodna ogłosił cennik na ryby, obowiązujący od 22.XII do 10.I. Ceny są podwójne: za ryby wyborowe wagi od 40 dk. i wyżej oraz za ryby średnie od 10 do 40 dk. Przed nawiasem podajemy ceny za ryby żywe, a w nawiasie za ryby śnięte. Karpie wyborowe 1.80 (1.40), średnie 1.60 (1.25), leszcze 2.20 (1.80), 1.80 (1.50), kielby 2.75 (2.00), szczupaki 2.70 (2.00), 2.00 (1.50), jazy 2.00 (1.50), liny 1.80 (1.45), 1.60 (1.25), krasie 1.80 (1.40), 1.60 (1.25), miętusy 1.40 (1.20), 1.00 (0.90), stynki śnięte 1.00, okonie 1.70 (1.40), 1.30 (1.10), płocie żywe wyborowe 1.60, średnia ryba (plotka, okonie) 1.00, drobna ryba (ukleja, plotka, okonki) 0.60.

Dotychczas Związek producentów ryb sprzedawał ryby znacznie taniej. Obecnie magistrat podniósł ceny na okres świąteczny.

Wywóz białostocki pod znakiem zapytania. Niedawno bawił w Białymstoku konsul polski z Charkowa p. J. Litewski, który przywiózł smutną wiadomość, że Japonia ogranicza przywóz zagranicznych towarów włókienniczych do Mandżurii. Z tego powodu wywózowi białostockiemu grozi częściowa, a może nawet całkowita utrata tego rynku.

Nowe urzędy w Białymstoku. Z dniem 1 listopada został otwarty w Białymstoku urząd celny, gdyż urząd celny w Grajewie nie mógł pokonać nawału pracy. Obecnie są czynione starania, aby do Białegostoku przychodziły też przesyłki pocztowe do ocenia. W tym celu poszukiwany jest odpowiedni lokal.

Od pewnego czasu istnieje w Białymstoku Ekspozytura wileńskiej Izby przemysłowo-handlowej. Z dniem 20 b.m. obowiązują w Grodnie nast.

detaliczne ceny chleba: żytni razowy 24 gr., żytni pyłkowy 31 gr. i pszeniczny rynkowy 48 gr. za 1 kg.

Godna pochwały ofiarność społeczeństwa. T-wa popierania budowy szkół powszechnych nadesłało nam sprawozdanie z przebiegu „IV tygodnia szkoły powszechnej” (2—10.X r.b.). Wyniki są następujące: sprzedaż materiału wartościowego, legitymacji, znaczków, cegiełek i wywieszek dała 2.258 zł. 35 gr., listy ofiar i opłaty członków dożywniczych 1472.69, kwota uliczna w Grodnie i powiecie 1272.63, imprezy w Grodnie i powiecie 2.344.01, razem 7.347 zł. 68 gr. Wydatkowano na podatki od widowisk i loterii oraz na porto 346.26. Czysty przychód wynosi 7.001 zł. 42 gr. Kwota ta została przekazana Okręgowemu Komitetowi T-wa w Wilnie.

W porównaniu z rokiem ubiegłym dochód wzrósł o 2768 zł. 05 gr. Nadwyżka ta otrzymana została wyłącznie z miasta Grodna, gdyż kwota zebrana z powiatu w bieżącym roku bardzo mało się zwiększyła. Ofiarność społeczeństwa grodzieńskiego na szkolnictwo jest godna pochwały. Komitet dziękuje wszystkim osobom, które czynnie pracowały nad organizacją „Tygodnia”, i tym wszystkim, którzy złożyli swe ofiary.

Zmiana Inkasenta Kasy Bezprocentowej. Zarząd Kasy Bezprocentowej im. ks. P. Skargi w Grodnie (ul. Orzeszkowej 17) zawiadamia, że p. Bubienko Aleksander przestał być funkcjonariuszem Kasy, a obowiązki inkasenta objął p. Maciekiewicz Antoni.

są przyczyną powstawania różnych chorób, odbierają apetyt, tworzą złą przemianę materii. Należy dbać o normalne funkcjonowanie żołądka i kiszki przez regularne wypróżnienie

ZIOŁA Z GÓR HARCU
DRA LAUERA

stosują się przy obstrukcji, normują trawienie, czyszczą łagodnie i bezbolesnie, przeciwdziałają tworzeniu się tłuszczu, wydalaiaj substancje gnilne, nie wywołują przyzwyczajenia. Stosowane są również skutecznie w cierpieniach wątroby, nerek i pęcherza, kamicy żółciowej, reumatyzmie, artretyzmie, hemoroidach i otyłości.

ZIOŁA Z GÓR HARCU
DRA LAUERA

Czytalcie i prenumerujcie
„Nowe Życie”

SKŁAD SUKNA FABRYK BIELSKICH
— I SKŁAD FUTER —
Kazimierza STASZEWSKIEGO
Grodno, Dominikańska 18, tel. 315.

Poleca NAJTANIEJ w wielkim wyborze:

SUKNA
BLAWATY
FIRANY
DYWANY
KOLDRY
CERATY

F U T R A

bezpośredni import
z miejsca pochodzenia.

NA GWIAZDKĘ!

KSIAŻKI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY,
OZDOBY CHOINKOWE,
WYROBY PAPIEROWE,
WYROBY SKÓRZANE I
GRY TOWARZYSKIE

poleca w wielkim wyborze:

„P R O M I E Ń”

KSIEGARNIA I SKŁAD MATERIAŁÓW PIŚMIENNYCH

GRODNO, Dominikańska 26 tel. 607

Uwaga: Książki Wyd. Ks. Atlas i Św. Wojciecha.
Wyroby skórzane Wileńskiej wytwórni.

8-7

ZJEDNOCZENIE ROLNICZO-HANDLOWE

w GRODNI

Jagiellońska 12, tel. 98

Poleca: SZYNKI,
WĘDLINY wszelkie
DRUB,
MIĘSO świeże w dużym
wyborze.

Przyjmuje: zamówienia na do-
stawę do mieszkań:

WĘGLA I
DRZEWA opałowego

Praktyczne upominki na gwiazdkę

ORAZ

wszelkie materiały na sezon karnawałowy

POLECA

F-ma **„TKANINA”**

Grodno, ul. Dominikańska 9

NIEZRÓWNANY AROMAT I SMAK

K A W Y

zapewnia elektryczny aparat
„POL-EXPRESS”

C H A Ł W Y

w kilku wybornych smakach, świeże
specjalnie przygotowane
ozdobne słodczyce
w dużym wyborze

na święta
na choinkę

Wschodnie wyroby cukiernicze poleca cukiernia
N. Wasilewicz, Dominikańska 26

4-3

**Skład kolonialno - gastronomiczny
i materiałów bławatnych**

„P I A S T”

Grodno, Orlicz-Dreszera 20

Poleca na nadchodzące święta w wielkim wyborze
i po cenach b. niskich następujące towary:

w dziale bławatnym

materiały damskie - sukniowe
mundurkowe
bielizniane i białe
firanki
chodniki
dodatki krawieckie

w dziale kolonialnym

konserwy mięsne, rybne i owo-
cowe, szynki bekonowe „Lech”
i „Polo”, wędliny litewskie zna-
nej dobroci. Orzechy, migdały,
rodzynki i wszelkie artykuły
kolonialne spożywcze.

8-6

NA GWIAZDKĘ!

Władysław CICHOCKI

Grodno, Orzeszkowej 4 (naprzeciw Starostwa).

Poleca w dużym wyborze wszelką galanterię, oraz kapelusze
i czapki, palta gotowe męskie i ubrania, palta oryginalne z fir-
my Stanisław Cichocki w Warszawie, palta damskie, mundurki
uczniowskie, bonżurki, swetry i t.p.

NA OKRES ŚWIĄTECZNY CENY ZNIŻONE

Kto reklamuje ten zyskuje

Wydawca: Spółka wydawnicza „Nowe Życie,” Sp. z ogr. odp. w Grodnie.

Odbita w drukarni Piotr Radzko Gr. dno 7-12a Śmigłego 6.

Własny wyrób O B U W I A

damskiego, męskiego i dzieciennego
oraz OBUWIA DO NART I ŁYŻEW poleca

F-ma Józef Lewoniewski

Grodno, Dominikańska 17
Ceny konkurencyjne

NAJMILSZE UPOMINKI NA GWIAZDKĘ

POLECA DROGERIA

Dla PAŃ

W dużym wyborze najnowsze
fasony rozpylaczy, puderniczki,
wykwintne wody kolońskie i per-
fumy w oryginalnych opakowa-
niach i na wagę, oraz wyroby
kosmetyczne pierwszorzędnych
firm.

Ceny na okres świąteczny obniżone.

Dla PANÓW

Z najnowszą armaturą niklowe
i szklane rozpylacze, do golenia
wody i mydła w oryginalnym
opakowaniu i na wagę, oraz
kosmetykę ze znanych firm
laboratoryjnych.

Grodno, Orzeszkowej 5

EDWARD MORAWSKI

Spółdzielnia Ogrodniczo - Pszczelarska

Grodno, Orlicz-Dreszera 13 tel. 651

POLECA:

owoce, przetwory, marmeladę, miód w gatunkach.
Kwiaty, wianki i wianki. Skup wosku.
Węza sztuczna.

9-8

Z FUTREM TYLKO DO KUŚNIERZA

F-ma Piotra MIECZKOWSKIEGO

Grodno, Pl. Batorego 2 m. 5 (w podwórzu prawa of. cyn.)
(b. pracownika firm Hersego i Chowańczaka w Warszawie)

Przyjmuję obślanki futrzane i wszelkiego rodzaju roboty
kuśnierskie. Ceny niskie, wykonanie sumienne, punktual-
ne i według najnowszych żurnali.

Firma Chrześcijańska.

NOWE KINO
ul. Brygidzka 2

„HELIOS”

CENY OD 25 GR.

PROGRAM ŚWIĄTECZNY

Monumentalny film polski p.t.

Barbara Radziwiłłówna

W rol. gl.: Jadwiga Smosarska, W. Zacharewicz,
L. Pancewiczowa, S. Buszyński i Z. Chmielewski

Pocz. seans.: 6, 8, 10. W sobotę i niedzielę od godz. 13

Nad program aktualności

Kino MALEŃKIE „LUX” Horodniczańska
nr. 10

NASZ ŚWIĄTECZNY PROGRAM

Pierwszy oryginalny film japoński w Polsce.
W kraju kwitnącej wiśni i wiecznych wulkanów a zarazem
najnowocześniejszego postępu i cywilizacji rozgrywa się
potężny dramat p.t.

Córka Samuraja

W rol. gl. czołowi artyści japońscy

DŹWIĘKOWIEC
Dominikańska 26

„Apollo”

Wstęp od 40 gr.
Pocz. seans.: o g. 6

WIELKI PROGRAM ŚWIĄTECZNY

Chłuba polskiej kinematografii z królową ekranu polskiego
JADWIGĄ SMOSARSKĄ
przy udziale: F. Brodniewicz, W. Conti, St. Sierańskiego i w. in.
w przepięknym filmie p.t.

Ułan ks. Józefa

Nad program: aktualia i dodatki

Kino dźwiękowe
Pocztowa, 4

„P A N”

WSTĘP
od 25 gr.

Wspaniały w naturalnych kolorach program świąteczny p.t.

Władczyni puszczy

W rol. gl.: George Brent, Beverly Roberts i wielu inn.

Nad program: aktualia i dodatki.

Kino DŹWIĘKOWE
Orzeszkowej nr. 15

„UCIECHA”

WSTĘP
25 gr.

Dziś wielki świąteczny program p.t.

Wierna rzeka r. 1863

Według nieśmiertelnej powieści St. Żeromskiego
W rol. gl.: B. Orwid, M. Cybulski, F. Brodniewicz i inni

Pocz. seans. 6, 8, 10.15, w sobotę i niedzielę od godz. 12-ej

Redaktor odpow.: Władysław J. Bar.